

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 63 (1063) • Середа, 5 квітня 1995 року • Ціна договірна

Більше ждали, ніж засідали

Уряд — у відставці, тобто законно оформлено звичний для нього стан прихованого безробіття. Президент виступив на сесії Верховної Ради і пообіцяв рішучі кроки, спрямовані на подолання зубожіння населення. Для цього потрібен і відповідальний уряд однодумців.

Початок багатообіцяючий. Яким буде продовження?

Ранкове засідання 4 квітня

Вже перші хвилини роботи сесії засвідчили, що народні депутати протягом минулого тижня мали можливість адекватно поспілкуватися зі своїми виборцями в округах. І всі ті емоції, які вихлюпнули на них виборці, одержали своє відображення і у виступах парламентарів під час обговорення питань, запропонованих до розгляду на пленарних засіданнях Верховної Ради цього тижня.

(Закінчення на 2-й стор.).

«Я готовий спілкуватися з будь-якими політичними силами»

3 прес-конференції Голови Верховної Ради України Олександра Мороза 3 квітня 1995 року

Головним підсумком візиту української парламентської делегації до Республіки Корея є готовність обох країн уже найближчим часом здійснити конкретні кроки щодо активізації взаємовигідного співробітництва в економічній, торговельній сферах. Про це заявив на прес-конференції Голова Верховної Ради України, Олександр Мороз, котрий очолював українську делегацію, яка на запрошення Національної асамблеї РК з 27 по 30 березня перебувала з візитом у Сеулі.

(Закінчення на 2-й стор.).

Весна. Крига скресла навіть у паливній енергетиці. З цвітінням поки що не ясно. Чекаємо

Знати б, кому в «небесній канцелярії» телеграфувати цей текст. Ії-Богу, не рахувалися б витратами.

Та з усього виходить, що сподіватися треба лише на самих себе. Нам і так не бідність послуг Господь чергову теплу зиму, а народ не те, що в кабінетах і цехах, — у квартирах замерзав. На межі зупинки опинилося багато виробництв. Геть затягнувся вузол боргів за поставки в Україну нафти й газу.

Нині на всіх рівнях пішли розмови про розвиток власного паливно-енергетичного комплексу. Згідно з даними Держкомгеології, розвідані запаси, на які спирається нафтогазова промисловість, становлять близько 240 млн. тонн нафти і конденсату, 1,1 трлн. кубометрів газу. Останнім часом відкрито чотири нові родовища газу — Мусівське, Городицьке, Оленівське і Краснополяське.

Геофізичними підприємствами під глибоке буріння передано 22 перспективні структури загальною площею 425 кв. км., в тому числі дві — на шельфі Чорного моря. У промисловому освоєнні перебуває ще сім родовищ вуглеводнів з початковими запасами у 36 млн. тонн умовного палива. Є можливість оживити Сквирицьке, Юліївське, Краснозаводське, Рудівське, Блажівське та Карпільське родовища. Всупереч усім труднощам збільшують видобуток сировини газівники та нафтовики вже діючих підприємств — таких, приміром, як «Охтирканافتгаз» Сумської області.

На знімку Сергія КОВАЛЬЧУКА: оператор з видобутку нафти й газу Сергій Куцай.

(Про законодавчу базу надр читайте на 3-й стор.).

Цивільні інтереси військового міністра

Тривав офіційний візит віцепрем'єра України, міністра оборони В. Шмарова до Китайської Народної Республіки. В ході візиту він візьме участь у черговому (другому) засіданні Міжурядової українсько-китайської комісії з торгово-економічного та науково-технічного співробітництва як один з її співголів. Комісія розглядає можливість участі українських підприємств у реконструкції об'єктів енергетичного комплексу, спорудження в КНР за участі України, в будівництві залізниць, а також обговорить питання, пов'язані з реалізацією українсько-китайської угоди про державний кредит.

У ході переговорів і консультацій у міністерстві оборони Китаю сторони обговорять питання розвитку співробітництва між військовими відомствами України та Китаю.

Очікується, що підсумком візиту української делегації стане підписання низки двосторонніх угод про співробітництво у військовій галузі.

У ході візиту, що триватиме до 7 квітня, українська делегація відвідає одну з баз Військово-морських сил Китаю, а також спеціальну економічну зону Шень-Чжень.

Американський грант допомагає підприємствам

В.о. прем'єр-міністра України Євген Марчук підписав розпорядження про залік заборгованості державних підприємств за електро- і теплоенергію, а також за використання природний газ за станом на 1 січня 1995 року.

Урядове розпорядження визначає, що згадану заборгованість буде погашено за рахунок коштів, одержаних Україною від уряду США в рамках двосторонньої угоди про надання Україні гранта в розмірі 72 млн. доларів.

У відповідності з двосторонньою угодою 72 млн. доларів направлено російському акціонерному товариству «Газпром» для оплати природного газу, поставленого в Україну та використаного підприємствами Міністерства енергетики та електрифікації України.

На позачерговому пленарному засіданні ВР Криму

3 квітня о другій годині дня відкрився позачергове пленарне засідання другої сесії ВР Криму. З самого початку було видно: пристрасі дещо вухли. І хоча спікер Сергій Цеков сказав, що Указ Президента України від 31 березня «Про деякі питання взаємовідносин між центральними органами державної виконавчої влади і органами виконавчої влади Автономної Республіки Крим» є начебто грубим порушенням законодавства й Конституції

України, все-таки він не став ініціювати, як обіцяв, ані звернення до Росії, до інших країн СНД та міжнародних організацій, ані проведення всекримського референдуму. А коли депутат Тетяна Рябчикова запропонувала внести до порядку денного сесії питання «Про зняття мораторію на всекримський референдум», її підтримали лише 13 депутатів із 82 присутніх на засіданні (всього їх у парламенті 98).

(Закінчення на 2-й стор.).

В номер

У Президії Верховної Ради України

3 квітня відбулося засідання Президії Верховної Ради України. Розглянуто орієнтовний перелік питань, що їх належить обговорити на сесії у квітні. Серед великої кількості законопроектів — Державна програма приватизації на 1995 рік, проект Закону про фінансово-промислові групи в Україні, проект Концепції податкової політики в Україні, проект Закону про бюджетну систему України (друге читання), проект Концепції державної житлової політики, Концепція аграрної політики в Україні та багато інших.

Члени Президії також ретельно обговорили і висловили на розгляд Верховної Ради порядок денний роботи сесії 4–7 квітня. Зокрема, пропонується заслухати порічну доповідь Президента України Верховній Раді України, звіт Генерального прокурора України, про відставку Кабінету міністрів України, звіт Президії Верховної Ради.

У другому читанні буде розглянуто Закон України про Державний бюджет на 1995 рік; проект Закону України про внесення змін і доповнень до Закону «Про приватизацію майна державних підприємств»; про заснування ордена Богдана Хмельницького тощо.

На Президії розглянуто ряд інших важливих питань державного життя.

Вів засідання Президії Голова Верховної Ради України Олександр Мороз.

Прес-служба Верховної Ради України.

Початок багатообіцяючий. Яким буде продовження?

(Початок на 1-й стор.)

Зокрема, це стосується Указу Президента України «Про заходи щодо нормалізації платіжної дисципліни у народному господарстві України» та наслідків його застосування для економіки держави, індексації заощаджень населення, постанов уряду про підвищення платні за комунальні послуги, електроенергію та газ, відставки уряду тощо.

Більше години парламентарії вирішували, які питання обговорити на сесії в першу чергу. Депутати проголосували за повну радіотрансляцію пленарних засідань цього місяця, які триватимуть з 10 до 18 години, підтвердили своє бажання заслухати звіт Президії Верховної Ради України.

З інформацією перед парламентом виступив міністр економіки України Роман Шпек. Він коротко зупинився на причинах, які змусили уряд прийняти рішення про підвищення цін на комунальні послуги, газ та електроенергію, відповісти на запитання депутатів. Однак, судячи з реакції залу, його відповіді парламентаріїв не задовольнили. Продовжила навіть пропозиція про відставку Романа Шпека. Та депутати, очевидно, вирішили, що робити це зараз передчасно, оскільки на порядок денний буде внесено питання про відставку всього уряду. Мабуть, це зроблять на денному засіданні.

Василь ТУТІУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Офіційно

Указом Президента України СЕМЧУКА Григорія Михайловича призначено заступником голови Державного комітету України з житлово-комунального господарства.

НА ПОЗАЧЕРГОВИМУ ПЛЕНАРНОМУ ЗАСІДАННІ ВР КРИМУ

(Початок на 1-й стор.)

Зрештою вирішили обговорити Указ Президента України Леоніда Кучми від 31 березня та прийняти до відома ці два звернення — до ВР України та до народу Криму. Додатково було внесено питання «Про створення комісії з підготовки Конституції Республіки Крим».

Бурхливих дискусій в обговоренні, на яку сподівалися деякі спостерігачі, не було. Деякі депутати звинуватили в нестабільності ситуації самого спікера кримського парламенту, пропонували оголошити нові вибори на осінь нинішнього року. При цьому вони наголошували на тому, щоб показати правове поле України. Депутат Михайло Бахарев

також звинуватив у всьому кримський парламент і сказав: «Нас розпуться тому, що нинішній склад ВР Криму ніколи не приймає програму приватизації і нічого не робить, щоб вона (приватизація) проходила».

Більшість голосів сесія прийняла постанову стосовно Указу Президента України від 31 березня. Вирішено запропонувати ВР України накласти мораторій на даний Указ «як такий», що суперечить Конституції Республіки Крим, а урядові автономії до прийняття ВР України рішення за Указом А. Кучми «своєю виконувати конституційний закон Республіки Крим «Про уряд Криму». Що ж до місцевих

про законопроект про владу в переліку і може бути розглянуто за умови наявності часу.

Крім того Олександр Мороз нагадав, що узгоджувальна комісія, котра працювала над законопроектом, 9 березня завершила цю роботу. Тому безпідставними є звинувачення Верховної Ради у зловживанні розглядом цього називаючи актуальності питання.

Але за процедурою, зазначив О. Мороз, — передбачено перед другим читанням узгодження з юридичним відділом. І цю роботу проведено. Комісія погодилася майже з усіма зауваженнями. Проблема виникає лише з процедурою ухвалення цього закону, бо вона суперечить чинній Конституції і взагалі закладає неправий механізм розв'язання цього питання.

Нинішній тиждень обіцяє бути дуже насиченим. Скажімо, хоча й не передбачено звіту уряду, натомість граде питання про відставку Кабінету міністрів. Коментуючи на прохання журналістів настрої в парламенті щодо відставки уряду, Голова Верховної Ради зауважив, що в парламенті може йтися про повну відставку, це перший варіант. Другий — відставка частини Кабінету міністрів. Третій — запропонувати Президенту відзначити того, кого він вважає за потрібне. Всі ці варіанти, сказав Олександр Мороз, мають певні позитиви й негативи, але що б-я не говорив, це буде лише мовою позицій, а вирішуватиме Верховна Рада, і сподіваюсь, що рішення буде правильне.

Звіт Президії Верховної Ради передбачено на п'ятницю. На запитання про те, чи збирається Олександр Мороз подати у відставку, він відповів, що подумав про це, «але по секрету вам скажу, у відставку подавати не збираюсь». Звіт Генерального прокурора України попередньо намічено заслухати у четвер. Цього ж дня, плановано розглянути й питання про затвердження проекту ордена Богдана Хмельницького. А напередодні, в се-

реду, буде внесено розгляд бюджету у другому читанні.

Безумовно, однією з основних на прес-конференції була проблема Криму. Неважко передбачити, що не обминуть її й депутати на пленарних засіданнях. Чи повернеться Верховна Рада до розгляду цього питання? Коментуючи Указ Президента про підпорядкування Криму кримському уряду, Олександр Мороз сказав:

— У нас є документи, ухвалені Верховною Радою 17 березня і вже згодом Указ Президента від 31 березня про деякі питання взаємовідносин між центральними органами державної виконавчої влади й органами виконавчої влади Автономії Криму.

Крім цього називається цей документ, на підставі якого уряд автономії безпосередньо підпорядковується Кабінету міністрів України, змодельований нинішнім розвитком ситуації, потрібно здійснення вертикалі виконавчої влади на всій території України. Ми створили за законодавчими актами й поставили єдине правове поле на території України. І в його межах створюється підлеглое законодавством Криму, яке суперечить Конституції України. Це створення нині передумови для того, щоб Президент, виходячи із ситуації, втрутився у виконавчі повноваження тих чи інших органів виконавчої влади і здійснював сам свої функції.

Як ви пам'ятаєте, Верховна Рада України підтвердила повноваження Верховної Ради Криму і уряд Криму як інституції. Тому в даному разі Президент України своїм указом не суперечить Постанові Верховної Ради щодо ставлення до цієї структури влади як інституції.

Олександр Олександрович особливо підкреслює, що Верховна Рада Криму і Президент України мають однакову ступінь легітимності, адже більшість кримчан підтримала Леоніда Кучму на президентських виборах. Тому суперечки, непорозуміння, різні трактування тих чи інших кроків заважають легітимній оновити й єдиному правовому полю є можливість цивілізованого шляхом згасити. Верховна Рада не має підстав втручатися в дії Президента. На запитання про те, як відрегує парламент на вимогу кримських депутатів накласти вето на Указ Президента щодо уряду Криму, Олександр Мороз зазначив: «Я не можу робити висновки за всю Верховну Раду. Власне кажучи, весь час існують певні колізії недостатності правового поля для здійснення повноважень Верховною Радою Криму. Тому шлях є один: швидко працювати над Конституцією Криму». Голова Верховної Ради України висловив переконання, що вона

буде сприйнята парламентом України, ухвалення, підтвердження чи затвердження ВР.

Своє ставлення щодо наявності в Криму двох прем'єр-міністрів, а також ставлення щодо висловлювань спікера кримського парламенту про те, що Москва ще не сказала своє останнє слово з приводу Криму, одинокі рішення українського МЗС щодо роботи консульської групи в Сімферополі, Голова Верховної Ради України висловив на прохання журналістів: «Верховній Раді України уряд Криму безпосередньо не підпорядкований. Указом Президента це питання вирішено, і тому повертатися до нього, коментуючи як розглядаючи персональний склад, я не збираюсь. Так само, як і коментувати слова Цекова. Офіційно Москва своє слово сказала, визначивши кримську проблему як проблему України. А щодо консульської групи, то йдеться не про її заборону, а про функції, виконувані нею. Вони визначені міжнародними угодами і нормами міжнародного права. Оскільки їх порушують, тоді це питання й ставиться в іншій площині».

Не залишилася поза увагою преси й проблема взаємовідносин Голови парламенту і Президента. Наїшлися навіть пропозиції провести зустріч Олександра Мороза і Леоніда Кучми на «нейтральній території», в газеті «Сільські вісті». Олександр Мороз оцінив пропозицію як слушну, але віддав перевагу такій зустрічі на телебаченні, щоб не дискутувати, а розв'язувати виборчим-про те, які шляхи подальшого розвитку України бачить Президент і Голова Верховної Ради, щоб уникнути ґрунту, на якому, за переконанням Олександра Мороза, хтось дуже хоче посварити його з Президентом.

На завершення прес-конференції Олександр Мороз підкреслює, що з повагою ставиться до своїх супротивників, з розумінням сприймає думку опонентів, виходячи з того, що, можливо, істина, коли йдеться про протилежні позиції, — десь посередині. «Я готовий спілкуватися з будь-якими політичними силами, але є керівники, деяких політиків, зокрема, в даному разі Руху, які не здатні до такого діалогу, які вміють і можуть лише руйнувати. З ними ніколи ніякого конструктиву не вийде, бо опоненти вони сприймають як ворогів. Серед них розповсюджено документ, з приводу якого я змушений зробити зауваження всьому Криму».

Повний текст заяви нашої газети оприлюднила 4 квітня.

Світлана ПИСАРЕНКО.

...А ось думка російського МЗС

У Росії «із стурбованістю і занепокоєнням стежать за наростанням суперечностей між Києвом та Сімферополем», наголошено в розповсюдженій вчаш МЗС Росії. Російське керівництво не раз заявляло про те, що Автономія Республіки Крим є складовою України. Разом з тим підкреслювалося, що навісні проблеми між властями України та кримською автономією мають розв'язуватися шляхом політичного діалогу на основі дотримання норм міжнародного права і поваги, вираженого демократично-волевиявлення населення півострова.

«На жаль, розвиток подій свідчить про протилежне. Замість стриманості вочевидь кроки, що призводять до загострення ситуації», — сказано в документі. В Росії сподіваються, наголосив МЗС Росії, що конструктивний діалог між Києвом і Сімферополем відновиться і результатом його стане знаходження таких рішень, які сприятимуть стабілізації обстановки на основі належного врахування інтересів сторін.

Олександр ПІЛАТ.

Багатством надр України — законодавчу базу

ДЛЯ КОЖНОЇ ДЕРЖАВИ корисні копалини — основа розвитку промисловості, притоковий стаття експорту та запорука відносно складання інвестицій. Україні у цьому розміні віддалася небудь слава. Але, щоб її не втратити, необхідно «на папері», має бути багатством ефективний механізм заповнення надр. Про те, як це робити з його «наслідками», розповідає заступник голови державного комітету України з геології та використання надр Олександр ЗАРИЦЬКИЙ.

Трохи більше як півроку тому прийнято справді дуже важливий документ — Кодекс України про надра, який по суті визначає законодавчу базу державного регулювання використання надр. Зараз розробляються спеціальні положення на розвиток Кодексу для того, щоб урахувати зовсім нові аспекти народжуваної ринкової економіки.

Минули часи, коли користування надрами було безкоштовне. Це спричинило небагато ставлення, зокрема до розробки родовищ корисних копалин. Вартісна цінність родовищ та оплата за їх використання і є ті підвалини, на яких у переважній більшості країн зводиться економічний каркас як геологічного розвідки, так і видобутку корисних копалин. На цьому каркасі кріпиться вже власне структура гірничодобувних галузей. Тому вже на початкових стадіях вивчення родовищ економічні аспекти їх оцінювання набувають, як ніколи раніше, величезного значення.

Кодекс про надра у зв'язку з цим чітко трактує, що геологічне вивчення надр здійснюється на основі державних та територіальних програм. Координа-

ція та організація цієї роботи покладена на Держкомгеології України.

Майже скрізь у світі сфера надрокористування перебуває під контролем держави. Вона і є власником мінеральних ресурсів. Державний комітет України з геології та використання надр опрацював міжгалузеву програму, яка, враховуючи її особливе значення, повинна мати ранг державної. Це програма «Мінерально-сировинна база України на період до 2005 року». У ній урахувано поточні та прогнозовані потреби всіх міністерств та відомств, які використовують у своїх виробництвах мінеральну сировину, кон'юнктуру мінеральної сировини на світовому ринку. Залежно від цього й визначається найближчими роками геологічне вивчення надр.

Структурна перебудова економіки внесе певні корективи до названих потреб, але певні корисні копалини — нафта, газ, золото, алмази, деякі кольорові та рідкісні метали, необхідні кожній країні на тривалу перспективу, мають стійку тенденцію до збільшення попиту. Тому, враховуючи тривалість та імовірний характер результатів геологічного вивчення надр, проводити ці роботи треба прискорено вже сьогодні. Тим більше, що наукові передумови вельми обнадійливі. Навіть за дуже слабкого вивчення українських надр (тільки 15 відсотків території кристалічного щита або центральної частини країни було знято на сучасному рівні) виявлено цілу гаму нових для України різноманітних корисних копалин, включаючи золото, алмази, рідкісні метали, мідь та ін.

У колишньому Союзі ставка робилася на українські вугілля, залізо, марганець, уран, певні нерудні корисні копалини. Бодячок за умов незалежності держави найрізноманітніші корисні копалини можуть стати основою продукції, яка випускається не лише для вни-

тришого користування, а й іде на експорт. Наприклад у нашого найближчого сусіда та партнера — Росії немає титану, марганцю, цирконію, кобальту, яких ми маємо у надлишку. Все це може стати основою взаємовигідної співпраці.

Для того, щоб чітко визначитися з перспективним використанням надр, необхідно планімірне, системне, економічне обчислення їх вичислення. Кодексом передбачено механізм формування коштів державного бюджету для геологічного вивчення надр. Це щорічні компенсації витрат на дослідження, що їх зазнала держава раніш. Компенсується й підприємства з видобутку після початку вироблення родовищ. По суті, закладаються принципи самокупності геолого-розвідувальної галузі. При цьому не виключається, а з розвитком ринкової економіки стане ширшим, залучення до використання надр й недержавних держав.

Принципом нововведень є також ліцензування використання надр, покладене законом на Держкомгеології України. Саме нині готується нове положення, яке уточнює порядок ліцензування. Головна особливість його в тому, що ліцензія видаватиметься не на вид діяльності, а на користування конкретною ділянкою надр, конкретним родовищем. Ліцензію можуть отримати лише спеціалізовані підприємства або установи. А також окремі особи, та тільки фахівці. Якщо мова йде про геологічну розвідку, то весті її мають право геологічні підприємства, професійні підприємства гірничо-технічного профілю. За субідромом можна залучати співконтрактів, але відповідальність несе той, хто взяв ліцензію. Його діяльність суворо контролюється.

Впроваджується також оплата за користування надрами. Платітежі за

право розробки родовищ уже діють, щоправда, поки що у «щадній» формі та недостатньо диференційовані як щодо корисних копалин, так і окремих родовищ. Розробляється методика обчислення платежів залежно від природно-геологічних особливостей родовищ.

Створюється державний фонд надр та державний фонд родовищ. Це, разом з іншими нововведеннями, допоможе відокремити систему обліку та аналізу користування надрами. Розробляються положення про зміст й структуру звітних матеріалів, на основі яких формуватимуться державні фонди надр та родовищ. Звіти про використання надр надають підприємства всіх видобувних галузей, які використовують надра, незалежно від форм власності.

Особливий підхід передбачено й до укладання контрактів з іноземними фірмами, які мають намір вести видобуток та розробку родовищ корисних копалин. Відбувається конкурсний відбір претендентів, а потім, з урахуванням законів України, укладається контракт, і тільки на його підставі надається ліцензія.

Готується положення про порядок використання геологічної інформації. Треба зняти до того, що це також тожтв. Оплату за нього як усереднені країни, так і для закордонних інвесторів буде впроваджено. Мається на увазі насамперед інформація, на підставі якої можна скласти проект використання надр.

Загалом визначено 16 першочергових нормативних положень на розвиток Кодексу України про надра. Дев'ять з них затверджено Кабінетом міністрів України, решта — у розробці та узагодженні. Плановано, що на початок травня наберуть чинності всі. Отже, проблеми використання надр матимуть надійну законодавчу базу.

Занепада Людмила МЕНЖУЛІНА.

Міністерство розриває контракт з директором... Що відбувається у Донецьку навколо металургійного заводу?

ТАМ СТАВся не просто конфлікт з базальна «невідомими» обставинами, а зав'язалася справжня драматична «війна», що сягнула апогею. У що вона вилетіть, ніхто передбачити не може.

Нагадаємо, що генеральним директором металургійного заводу був доктор технічних наук Володимир Следнев, обраний також народним депутатом Верховної Ради минулого скликання. Кажуть, що вся біографія Володимира Петровича пов'язана з цим підприємством, бо майже тридцять п'ять років тому прийшов він сюди викладачем інституту. Додамо, що й відомо став Следнев дякуючи заводу. Позамінувши виборчої кампанії його програма справила враження своєю «неймовірним розмахом директських можливостей». Дали були запрошення професора-металурга до Держкоми при Президентові України, економічної рад, були й інші знайомства.

Це не випадково: в останній радянській п'ятирічці Донецький металургійний завод вибив на величезну передову позицію, а коли розпочалася доба незалежності, він чи не найкращий у вітчизняній металургійній галузі завдяки на реконструкцію і модернізацію виробництва.

Але тепер йдеться про конфлікт. У серпні минулого року, переконавшись, що на підприємстві дедалі більшою швидкістю набирає «справжню паліну виробництва», а керівництво і особисто генеральний директор не забезпечують ефективного використання державного майна, Мінпром України розірвав із Следневим укладений у грудні 1993 року контракт, уявляючи його відмову керівника підприємства.

А що це сталося в розпал будівництва на заводі двох нових цехів — з випуску пружин для автомобільної промисловості і тонко-

стінних труб, Володимир Петрович оскаржив рішення міністерства позовом до суду. Посилався, отже, не лише на свій «постдепутатський імунітет», згідно з яким і протягом п'яти наступних років експедитори користувалися «недоторканністю та захищеністю», а й на те, що йому намісни не дали можливість «звершити задумане і здійснити докорінне технічне перерозв'язання підприємства за рахунок реалізації конкурентоспроможної на світовому ринку продукції».

Донецький обласний суд виніс ухвалу поновити Володимира Следнева на посаді генерального директора металургійного заводу і визнав при цьому, що Мінпром звинувинив його безпідставно і незаконно.

А тепер же сталося непередбачене: кількадесят чоловік — заступники генерального директора, провідні спеціалісти і начальники відділів, управились та цехів заводу розсилали у всі адреси, від Президента до районної Ради, своє обурення ухвалою суду.

«Основним принципом керівництва Следнева був авторитарний стиль», — написали вони. — Він не рахувався з думкою фахівців, діяв однобічно, не гребував образами, грубощами і затисненням ініціативи. Якщо Следнев справді повертається на завод, ми для себе вважаємо за неможливе працювати з цим керівником і просямо наше звернення сприяти його заяву про коліквентний відступок».

Згодом зібрався трудовий ко-

Скандал

Верховного Суду, і до Генеральної прокуратури. «Хоча В.П.Следнев практично не відвідував цехи та не зустрічався з людьми, — читаємо у заяві, — ми добре знаємо його як неврівноваженого та непослідовного...». Уряд заводу чинив за його керівництвом розпочали будувати гірничо-технічний комплекс у селі Карлівка, а також закупили неоплачені заводські імпортові устаткування, яке не знайшло, і гадаємо, не знайде свого застосування... А у В.П.Следнева тим часом з'явилася особиста охорона, персональний кукар і три легкових автомобілі...».

Нарешті своє ставлення до ситуації висловив і районна рада керівників підприємств (Лєнінського району Донецька), яку свого часу очолював Следнев. Тетер колегіє свідчать, що «ми і раніше знали про несприятливий характер Володимира Петровича, але в останні роки з ним стало неможливим будь-яке співробітництво».

Розставити усі крапки над «і» напевно ця подія буде-кому, крім самих заводчан. Та все ж наведу точку зору начальника заведпо аналітичного управління Міністерства промисловості Юрія Гончарова.

— На думку багатьох моїх колег, Следневу дуже нашкодило депутатство, — сказав Юрій Вікторович. — Змога на найвищому рівні роз'яснювати питання, отримувати ліцензії і так інше обернулася тим, що Володимир Петрович перестав визначати не лише заводських спеціалістів. Заводські аргументи перші. Майже півтораста їх розраховували за підприємства. Крім того, Следнев, керуючи виробництвом більше з Києва, ніж у цехах, не стримував апетитів щодо прямих «збаганок». А контракт

з міністерством уклад мало не силоміць у власній редакції.

Те тільки один бік справи, який називають «делкатним». Як же серйозні підстави були звільнити Следнева, крім об'єктивного падіння виробництва, в чому ще звинувачують Володимира Петровича, бо значне скорочення випуску продукції — лише епізод галузі? Чи не вина в цьому найперше Мінпрому?

Юрій Гончаров вважає, що вина була б, якби в Мінпромі не помічали катастрофічного становища на заводі. Випуст став та чвану скоротився втричі, готового прокату — у п'ять разів. Звідси недопоставки продукції за держконтрактами й внутрішньогалузеву кооперацію.

Результат переверка господарсько-фінансової діяльності заводу показала, що і перспективи нікудишні.

— У нашому розпорядженні, — підкреслює Ю.Гончаров, — висновок незалежного аудиторського обстеження. Вони свідчать: погіршення фінансово-економічного становища багато більше, ніж на інших підприємствах галузі, падіння виробництва, значні нелогічні відтінчення оборотних коштів на капітальні витрати — наслідок прийняття помилкових рішень, відповідальність за які несе перший керівник.

Аудитори, до речі, зауважили дивний факт: потенціал від нестачі сировини та коксу через несплатоспроможність, завод тим часом мав і витрав за зовсім на інші цілі валути.

Судачи з публікацій у пресі, гроші йшли на придбання імпортованого устаткування. Якщо газети писали правду, то будувалися нові потужності унікальними, такими, що не поступалися західним.

Проте, на думку Ю.Гончарова, виходить, що газети виявили, м'яко казати, поспіх і малообізнаність. Особливо щодо прогресивності технологій і устаткування. Те, що поставляли іноземні фірми у Донецьк, насправді були не «спіж», як і варто гордитися гордо у такій скрутичній час, коли бракує коштів на аліментар, натомість чвану тут почали виплачувати дивідендами методом, з сирірою? А головне полягає в тому, що заходив-

ся Следнев будувати нові цехи без надійного попереднього вивчення кон'юнктури ринку. І що з цього завод нічого не має і не матиме, якщо вже зараз.

А протягом двох років Володимир Петрович одиначить разів 7-8 разів зарплатні надбавки: до Швеції, Канади, Німеччини, Бразилії, Італії, Франції, Англії...

Але ж нічого путнього завод не матиме і від теперішньої катастрофи. Там, напевне, давно прапую новий директор. Звісно, рано заявляти, що Олександр Риженков, який очолює завод, сповна виправдовує довіру міністерства. Але старість і подат нації, каже Гончаров.

...Отже, коротко, ситуація. Ставати на чийсь бік не збираюсь, тим паче, що я ухвалю суду — її треба сприймати так, як належить у правовій державі. Але, зателефонувавши у Донецьк, від технічного секретаря Ірини Котлярук дізнався, що Следнева лише через місяць після суду — 29 березня пустили на підприємство. Проте можливість виконувати обов'язки директора не дали.

Вдалося мені зв'язатися і зі Следневим. «Я давно не подбався містину Анатолію Голубенку, — сказав Володимир Петрович, — бо ми по-різному бачимо майбутнє української чорної металургії. Тим паче, що я заходився модернізувати завод за своїм уявленням. Та не методи керівництва, замішання на тій, як замовор, централізація, коли всім правити міністерство, як теж відверто критикувати і не визнавати... Ну, а зниження випуску чвану і сталі, скорочення штатів інженерно-технічних працівників — речі об'єктивні, якщо на ситуацію дивитися очима сучасної людини, która реально бачить і усвідомлює сутність перемін. Останнє ж, що може сказати, — мене звільнили у той момент, коли завод являв похвалю долати кризові явища».

І от тепер від себе з тек хоч сказати кілька слів. Нещодавно довелось мені писати про те, яке стратегічно «некероване», невизначене з перспективою становище складалося у чорній металургії України. То чи не підтверджує той веселий висновок і донецький «інцидент»?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

У номер

Луанськ

Десятий сотовий

Луанськ став десятим обласним центром в Україні, який, згідно з програмою єдиного національного зв'язку, включено в сотову мережу мобільних телефонів.

Спільне українсько-німецько-польсько-американське підприємство «Український мобільний зв'язок» установило в місті 3 станції сотового зв'язку. Заявки на придбання бездротового телефону в Луанську подали поки що лише 60 абонентів. Серед них реанімаційне відділення обласної клінічної лікарні, якову потрібну апаратуру СП «УМЗ» ввручили безкоштовно.

Мало абонентів, бо задоволення це дороге. Але перспектива обнадійлива. Завдяки зростанню кількості абонентів, плата за підключення сотового зв'язку в Україні знизилася за останній час із 850 до 426 доларів США. У 1994 році в Україні відзначено найбільше зростання кількості абонентів сотового зв'язку серед країн Східної Європи.

Київ

Облік потрібний у всьому

Кабінет міністрів на черговому засіданні ухвалив порядок поставок природного газу і розрахунків за нього.

Відповідно до документа, Державному комітету України з нафти і газу спільно з державною акціонерною компанією «Укрспецгаз» доручено здійснювати розподіл газу між споживачами.

Міністерствам і відомствам України доручено розробити заходи щодо скорочення споживання природного газу на 10% порівняно з минулим роком. Організаціям, що займаються збутом газу, а також Державній інспекції з ефективного використання газу при Держгазотранспорті надано право об'єктивувати подання газу споживачам аж до повного припинення його поставок у разі несебесних розрахунків.

Корпорації «Укргаз» запропоновано зоміяти звертатися за проханнями щодо порушення справ про банкрутство підприємств, які мають зборгованість за поставленим природним газом. Зокрема, «Укргазу» заповнювано у квітні розпочати 10 справ про банкрутство.

На засіданні зазначалося, що завершення опалювального сезону на 2 тижні раніше встановленого терміну (з 1 квітня) дасть можливість заощадити 3 млрд. куб. метрів газу.

Золотоноша

Даєш безплатний проїзд!

Близько 300 «афганців», чорнобілиць, представників Руху, УПР, Української козацтва пікетували у Золотоноші автовокзал, вимагаючи відновити законне право для підопічних категорій населення на безплатний проїзд у приміському автобусному транспорті, який самочинно скасували місцеві органи влади.

Рух автобусів було відновлено, а конфлікт вичерпано лише після тривалої перемовин пікетувальників із керівниками міста і автотранспортного підприємства.

Донецьк

Донецька підземка — під знаком питання

Цього року виконком Донецької обласної та міської Рад народних депутатів видавали місцевим метробудівцям зі своїх бюджетів близько 12 мільярдів карбованців. Але цих коштів вистачало лише на закупівлю матеріалів. Досі не розв'язано питання, з якого бюджету фінансувати донецьку підземку — міського, обласного чи республіканського.

Михайло ВАСИЛАШКО.

«Бунт» триває...

Резонанс

У № 35 «ГУ» від 22 лютого надруковано статтю «Маленький бунт у окремому відділенні УТОС». Після публікації робітники-інваліди Київського УП-1 УТОС написали до редакції офіційного листа міністра соціального захисту населення України Аркадія Єршову, в якому викладено результати перевірки.

Комісія Мінсоцзахисту встановила на учбово-виробничому підприємстві УТОС порушення прав інвалідів зору: не виконувати постанову Центрального управління УТОС про освоєння нових видів продукції, забезпечення інвалідів роботою. На той час як обсяги виробництва скорочувалися, штат спеціалістів і службовців являв завищеною, де система премій керівництву підприємства і майстрам, які відповідають за випуск продукції. Протягом року підприємство

функціонувало у режимі 4-денного робочого тижня, а 55 відсотків робочого часу відводилося на відпустку без утримання — простої з вини адміністрації не оплачували.

На думку комісії, на підприємстві склався напружений морально-психологічний клімат через недовільні роботи керівництва УП-1. На засіданні ЦП УТОС прийняте рішення розглянути питання про звільнення пасади директора УП-1 Ю. Зубрицького.

Як свідчать робітники УП-1, за останні чотири роки кількість інвалідів на підприємстві зменшилася майже на третину. Звільнені внаслідок цього на учбово-виробничих підприємствах №№ 2,3,4. Підприємство УТОСу — єдине місце, де можуть влаштуватися інваліди зору. На думку начальника планового відділу ЦП УТОС Анатолія Шевчука, УП-1 здатні вжити за нових економічних умов лише в тому разі, якщо будуть введені монополія на виготовлену продукцію і звільнення від податків.

А кращі сорочки — за кордон

ВИРОБНИЧА програма колективу Володимир-Волинського відкритого акціонерного товариства «Луга» розрахована на те, щоб в 1995 році пошити білизни як півтора мільйона чоловічих сорочок. Правда, з них тільки 400 тисяч штук — це сорочки для українських чоловіків. А всі інші, звичайно, кращих моделей і якостей — для словаків, німців, американців...

— Не маємо в

Як живеш, підприємстві!

Україні сировини для сорочок, тож працюємо на тому, що пропонує закордонні фірми, — розповідає директор товариства «Луга» Віра Хом'юк. — Ось уже два роки підприємство підтримує ділові зв'язки з фірмами Словаччини, Німеччини та Америки, звідти одержуємо і тканину, фурнітуру, упаковку... Наші — тільки робочі руки. Сорочки гарні, дуже баче, що наші чоловіки не мають можливості їх придбати. В основному йдуть вони на німецький ринок. Та якщо не без добра: жінки підприємства мають постійну роботу, непогану зарплату. Валютні кошти, які нам надходять за виготовлену продукцію, витрачаємо на розвиток виробництва, купуємо верстати, високопродуктивні швейні машини японських і словацьких фірм.

Щоб йти в ногу з часом, тут щомісяця шийть 6 — 7 нових моделей чоловічих сорочок. Виникла проблема з дитячим асортиментом — колектив запуснув у виробництво сорочки для хлопчиків дошкільного і шкільного віку. В

цьому році їх пошито понад 13 тисяч штук. Можна і більше — проблема з тканиною. Коли є попиту, шийть постільну білизну, для жінок спідниці, блузки. Товариство «Луга» єдине в районі підприємство, де постійно створюють нові робочі місця. Минулого року прийняли на роботу 30 чоловік, цього — ще стільки ж. Сировиною і замовленнями колектив забезпечений до серпня. Працюють тут і у суботні дні. Кожен день зі складів відвантажують у контейнери готову продукцію в усі куточки України і далеко за її межі. Але залишається сьогодні на виробництві більше 50 тисяч штук.

Я поцікавився: які сорочки нині в моді? Мені пояснили, що модель чоловічої сорочки у 1995 році — це вільна конструкція, оздоблення їде двома паралельними строчками. Тканина — в смужечку. А з якого матеріалу шийть для аме-

риканських чоловіків? Виявляється, вони люблять тканину з чисто бавовни, ніжних кольорів — у клітинку. Бачив я ці сорочки в цеху готової продукції. Гарні — не те слово. Шкода, не для українських чоловіків.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Фото Миколи ЗІНЧУКА.

Тернопільці просять фінансової допомоги

Голова Тернопільської обласної Ради народних депутатів Борис Косенко звернувся до Президента України, Голови Верховної Ради та міністра фінансів з інформацією про катастрофічне становище з фінансуванням бюджетних установ. Через неадекватність системи, говориться у звертанні, на утримання бюджетних установ уже перевитрачено більше двох трільйонів карбованців. Разом з цим зборгованість тільки по зарплаті плати становить понад 332 мільярди карбованців. Припиняється подача теплової та електричної енергії школам, дитячим садкам, лікарням, не проводиться відпуск медикаментів та продуктів харчування для хворих.

В обласній назріла передстрайкова ситуація. З метою не допущення соціального вибуху обласна Рада просить надати невідкладну фінансову допомогу у розмірі не менше двох трільйонів карбованців.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Чи вистачить сил малому бізнесу в боротьбі з великою державою?

Запитання рубка

ПРО НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ підприємство «Екструдер» наш газета минулого року писала. Небезліч, як і українського телебачення, перш за все свого продукцією — одиницями високоякісними пресами для переробки олійних культур. Прес «Екструдер» побував не на одній виставці. Але, незважаючи на схвальні відгуки і відсутність реклаमाцій, НВП «Екструдер», як, до речі, і багато інших підприємств виробничих підприємств, потрапив під іній прес. А від того, будуть чи ні порад і промисловими гігантами розвиватися невеличкі мобільні, гнучкі фірмочки, залежить майбутнє нашої економіки. І це, здається, зрозуміло всім.

НВП «Екструдер» організували понад чотири роки тому. Деякіла ентузіастами вважали реалізувати свою давню ідею — виготовити на основі відомих екструдерних технологій український і дуже потрібний для аграрної сільгоспкультури. Очевидно, що люди, які зв'язалися за цю справу, знали її не понаго. Це довело вже перші серії і громих олійних «Екструдер» відзначили значно меншими розмірами, економічністю, простотою в обслуговуванні, а найголовніше — високою якістю продукту. А олія, за наявності в ній шкідливих речовин, не поступалася світовим нормативам.

Здавалося б, підприємство, яке виробляє такі важливі і потрібні речі, а не спекулюють чужою працею, держава має всіляко підтримувати, створювати сприятливі умови для їхнього розвитку. Що сьогодні може бути важливішим для країни, як не високотехнологічна конкурентоспроможна продукція, зайняття населення, стабіль-

ність і насичення ринку продуктами харчування? Адже немає в цього підприємства ні своїх цехів, ні якогось надзвичайного устаткування, ні державного зв'язу, а працює колектив у дві зміни. Немає в селі грошей — міняють свої вироби на сільгосппродукцію, а її вже на метал, електропродукцію, інші комплектуювальні. Нема на що мінятися — укладають угоди під майбутній урожай. Але працюють, а не скажеться на розрив економічних зв'язків та кордонів.

А що ж у цей час держава? Як вона опіє виробника, про якого так багато говорять державні мужи? Як завжди, за нашим старим принципом: хто не працює — той і їсть...

Левову частку прибутку, як розповідав заступник директора Віктор Губарев, забирала держава казна. «Ми не проти держави, — продовжував він, — навпаки шануємо і виконуємо її закони, але не можемо збагнути, як можна сплачувати податок на бартерні та орендні угоди? Хіба що розробити власний верстат і друкувати потишеньку купони».

За чотири роки підприємство випустило понад 400 пресів. Їх запатентовано в Україні, працюють вони у багатьох країнах як близького, так і далекого зарубіжжя. Днями «Екструдер» одержить патент Російської Федерації. Невже світли голови і робочі руки потрібні де загодно, тільки не в рідній Вітчизні?

Микола КОСІЙ.

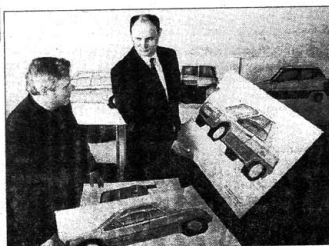
— Харків.

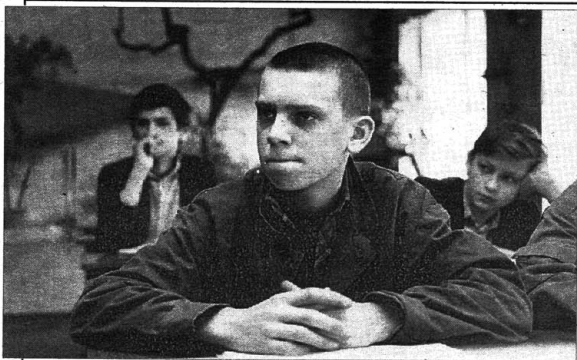
Кожному акціонеру — по електрообладу!

Гарне починання

У Києві створено акціонерне товариство «Електрооблад». Воно кладе собі за мету випуск важливої пасажирських машин різного призначення та модифікацій, пристосованих до умов міста і його околиць. Перші п'ять машин планують випустити цього року, а наступного, як розраховують, їх уже буде триста, причому власниками електрообладу стануть у першу чергу акціонери.

Фото Анатолія ПІДДУБНОГО.

Репортаж

З ЖИТТЯ
КИЇВСЬКОЇ СПЕЦШКОЛИ

ТАКІ заклади для малолітніх злочинців у багатьох асоціюються з тюремним режимом, колючим дротом, озброєною охороною. Відповідає київську спеціальну школу, ви нічого подібного не побачите. А тім, як і тюремно-армійських гасел, що вже набили оскому, закликаючи кріпшити, пильнувати та виправлятися...

У жовтні цього року школа відзначила своє тридцятиріччя. Сьогодні тут навчаються 50 «підпанів» 11–15 років (з Києва та семи областей України), які скоїли різні злочини — гвалтування, магазинні, квартирні крадіжки тощо. Присилали сюди на виховання і убивць. Звичайно, серед контингенту чимало хлопчаків з так званих неблагополучних родин, хоча й трапляються нападками вельми заслужених батьків. Скажемо, батько Андрія Т., який нещодавно прибув з Житомира, де «спеціалізувався» на викраденнях автомобілів, — майор міліції...

— Я працюю тут практично від дня заснування, — розповідає заступник директора спецшколи з виховної роботи Олександр Рогальський, — і добре пам'ятаю ті часи, коли в нас було до 300 підпанів. Нині ми вже не займаємося просто «неблагополучними» дітьми в переломному віці. Тепер до спецшколи (їх у країні — десятки) відправляють у найважчих випадках — після криміналу. Так, ці хлоп'яття зі складними долями, характерами. І до кожного потрібен свій «ключик», індивідуальний підхід. Мущу сквати, ставлення до проблеми перевиховання у нас за останні роки змінилися відсотків на дев'яносто — у гуманний бік. Ми запропонували хлопцям зовсім не «тюремні» умови — п'ятиразове харчування, власну базу праці й відпочинку під Переяславом-

Хмельницьким. А найголовніший тутешній «виховател» — чітко спланований розпорядок дня й інтенсивне навчання.

Кілька років тому школа отримала гарного педагога й організатора в особі її директора Ігоря Левчука. Розуміючи, що у наш нелегкий час замало однієї допомоги держави, він покладається на власні сили. Автомагазин, столовий цех, теплиця, друкарня, майстерня працюють на школу та «школярів», які отримують гроші за свою працю, а заодно і професію.

Мені доводилось виїжджати в закордонні службові відрядження, відвідувати школи, подібні до нашої, — каже Ігор Левчук. — Вважаю, що, як у всьому цивілізованому світі, ми повинні підпорядковуватися не Міністерству освіти, а Міністерству. Це було б логічно, адже вихованні потрапляють до нас із залу суду, а після школи знову-таки деякий час знаходяться під опікою правоохоронних органів. Парадоксально, але сьогодні ми не маємо змоги захистити свою територію від зовнішнього світу: невисокий паркан, відсутність охорони. Але ж хлопці в нас навчаються різні, і все може, не дай Бог, трапитися...

Звичайно, бували тут і випадки втеч. Відпустять, скажемо, хлопця з поважної причини до рідних додому, а він, подібно до «Мамочки» з «Республіки ШКІД», візьме, та й знову опиниться у «банді» з друзями... Але частіше буває навпаки. Хлопці не хочуть залишати школу, просяться пожити тут, у порядку виятків, це рік — до шістнадцяти років. А цілком статистика непогана — майже 80 відсотків вихованців Київської спецшколи повертаються до нормального життя. І стають гарними людьми, і навіть відомими — депутатами різних рівнів, співробітниками СБУ, славетними спортсменами.

Юрій ЦЕРБАК.

Фото Валерія СОЛОВЬОВА.

Коментар

Економіка має бути
економною...
на правопорушення
в своїй сфері

ВІДПОВІДАЮЧИ в житті Указ Президента про боротьбу з організованою злочинністю, Головне управління МВС України в Києві за останні місяці виявило тисячі злочинів у сфері економіки. Стараннями служби розкрито 54 валютні злочини, 300 випадків порушення закону про валютні операції, порушено 309 кримінальних справ, пов'язаних з несплатою податків.

Економічний ефект боротьби з економічною злочинністю лише по Києву становить 1 трильйон 343 мільярда 137 мільйонів карбованців. Такий професіоналізм правоохоронних органів цілком може позбавити муніципальний бюджет від дефіциту!

Заступник начальника ГУВС, полковник міліції Віктор Жвалюк нарікає на розгул спекуляцій на ринках столиці. Згідно з законом, якщо хочеш виходити з товаром кілька разів на рік на люди, необхідно мати патент. А якщо ти «прописаний» на базарі, то в кишені треба мати підприємницьку ліцензію. На жаль, більшість «кобейників» не відзначається легитимністю, не сплачують податків на прибуток, порушують закон про торговельну діяльність. 482 справи таких бізнесменів уже чекають своєї черги в міському суді.

Особливий клопіт органів — кредитно-фінансова та банківська сфери. Проблема неповернення кредитів позбавляє сну й банкірів, і клієнтів, і міліцію... Із столичних банків пішли в невідомому напрямку безповоротно трильйони суми. Є багато випадків, коли клієнти, які взяли кредит, ловлять на неціловому його використанні. При цьому банк не відповідає за клієнта та його махінації. Не перевірюючи фінансове підкріплення кредитів, банки частіше за все залишаються «з носом». А серед спритних клієнтів чимало таких, хто так і хоче закласти одне й те саме майно в різних банках одночасно (даже все одно не перевіряють), набрати кредитів і наживати п'ятами. А далі на естафету виходять працівники міліції. Прикладом таких «замагань» служить справа, що мала неабиякий резонанс, директорів фирм «Хелп» та «Крона», які позичили значні суми в 36 столичних банках і досі грають з ними в п'яжмурку.

Честова хвиля приватизації «прибила» за останні два місяці до столичної прокуратури 21 справу. Тепер триває переоцінка приватизаційних об'єктів, є факти значного заниження цін. Завдання ГУВС — повернути незатребувані суми державі.

Ольга ВАУЛІНА.

Київ.

В номер

● Чернігів

Кордон прозорішає не для мафії

Командувачі прикордонних військ України та Росії Віктор Банних та Андрій Ніколаєв у приміщенні Чернігівської обласної Ради погодили механізми спрощення процесу переходу кордону громадянами обох країн, а також визначили напрями співпраці у боротьбі з наркобізнесом, організованою злочинністю.

● Тернопіль

Переконалися

у здатності вбити людину...

У грудні минулого року місто було приголомшене звірячим убивством Галини Боласанян — старшої акушерки консультативної клінічного пологового будинку, дружини високопоставленого працівника одного з найбільших підприємств області. Та ось через три місяці працівники міліції вийшли на слід злочинців.

За попередніми даними, вони були вчирірох. Всі вони 20-річного віку, мешканці Тернополя. Серед них дівчина, двоє студентів, один був раніше судимий. Мотиви злочину — бажання розбагатіти, а також... переконалися у здатності вбити людину.

Замовлення отримано.

Замовлення виконано

У кошичному райцентрі Скалі-Подільській біля власного дому вночі вбито директора одного зі спільних малих підприємств. На думку слідчо-оперативної групи, вбивство вчинено на замовлення.

● Львів

У «електронний» війні
переможців немає...

Завершилася п'ятдесят третя (за чотири роки існування) перевірка законності створення АТ «Концерн-Електрон», ініційована в процесі передвиборчих баталій рядом політичних сил. Результати попередніх перевірок, здійснених Генеральною прокуратурою і спеціальною комісією Верховної Ради, рядом інших державних і незалежних комісій, і експертиза засвідчила законність створення і діяльності акціонерного товариства.

Слідча група Івано-Франківської обласної прокуратури, який Генпрокуратурою України було доручено ведення розслідування, завершила роботу. Всі звинувачення документально спростовано. Кримінальна справа проти АТ «Концерн-Електрон» та його службових осіб закрити за відсутністю складу злочину.

Вкотре розвіялися і наклепи, і... величезні державні кошти, адже у згаданих перевірках брали участь десятки прокурорів із восьми обласних прокуратур, інші фахівці.

● Сімферополь

Бійтесе телефонних шахраїв

Більш ніж 70 заяв від абонентів, які не бажають оплачувати дорогі міжнародні переговори, оскільки громадяни не мають до них ніякого відношення, накопичилося у сімферопольському міському виробничо-технічному управлінні електротриважу.

Загальна сума заборгованості за дивні переговори зі США, Мексикою, Чилі перевищує 500 млн. крб. Фахівці пояснюють цей феномен двома причинами: або хтось із членів родини вирішив потай потішити смак телефонних секс-фантазій, або, що найімовірніше, більшість абонентів стала жертвою звичайного телефонного шахрайства.

РЯДОВІ ВЗВОДУ СПЕЦПРИЗНАЧЕННЯ,
А ТАКОЖ ДИКОБРАЗ ГОША...

Армія

Цей підрозділ внутрішніх військ й конвойної охорони Міністерства внутрішніх справ України розташований у Луганську. Коли білий взвод спецпризначення відпрацьовують прийоми східних і інших двобій, їх можуть бачити зі своїх вікон мешканці будинків поблизу військового містечка.

Наше завдання, — розповідає бувалий військовик, командир підрозділу полковник Іван Шершень, — охороняти виправно-трудові установи області, конвоювати підсудних до суду, військових трибуналів, проводити планові конвоювання авто- і залізничним транспортом до інших міст України.

Частина живе звичайним власним життям. Ранковий розвод, стройовка й фізпідготовка поведомо, тренування спецвзводу — він тут ас: для найнагальніших дій (бути в зоні, знешкодження злочинців, які захопили заручників, і інші непе-

редбачені ситуації). Та тільки не зовсім звичайне це містечко... Мене здивувала теплиця, де рядовий Сергій Бутенко у ролі тепличника плекає чудові хризантеми. Він вже побував співслужбовців свіжими огірками і помідорами.

А питомим службово-розшуковим собак, очолюваний майором Феофаном Белогітним, задував не так виправими діями німецької вівчарки Дойфи, як живим кучотком. За «контингентом» йому може позарядити й зоопарк: лисиця Алісія й лисиця Кірюша, зелена мавпочка Жанна й її партнер Рома, канадські казарки й єгипетські гуси...

Поряд вольєр з козами. Подойти їх — також доводиться солдату. Він, вояк, може і карбувати стрілою по плацу, і вступити в двобій із злочинцем, конвоювати його, й із задоволенням доглядає за дикобразом Гошею або такою прегарною козою.

Вадим ЛІСНИЙ.

Хроніка. Факти. Події

Київ

Будемо більше знати

У Києві підписано протокол між урядами України та Ізраїлю про створення та діяльність інформаційно-культурних центрів двох країн. Цього документа підписано відповідно до міждержавної україно-ізраїльської угоди про співробітництво в галузі культури та освіти.

Токіо

Сумнівів немає

Японська поліція має докази того, що застосовано 20 березня для масового отруєння пасажирів токійського метро суміш газів на базі зарину було виготовлено в лабораторії «АУМ Сіпрікьо». Нині свої зусилля влада зосереджує на тому, щоб знайти експертів, котрі безпосередньо займалися виготовленням газів суміші.

Ташкент

Президент обіцяє довіру виправдати

Свідомство про продовження строку президентських повноважень до 2000 року вручено Президентові Республіки Узбекистан Ісламу Карімову. Його видано на основі підсумків загальнонаціонального референдуму, проведеного 26 березня.

— Головний підсумок референдуму бачу в тому, що наш народ проголосував за мир і стабільність, за продовження курсу реформ, нашу соціально-економічну політику, — сказав під час вручення документа глава держави. — Якшо на мою долю випав відповідальний обов'язок бути керівником нашого прекрасного народу, який, незважаючи на тимчасові труднощі, живе і працює, я бачу свій священний обов'язок у тому, щоб виправдати висловлену довіру.

Гаага

А ти приєднався до конвенції?

У Нідерландському центрі конгресів відкрився 10-та сесія підготовчої комісії зі створення Організації із заборони хімічної зброї. У ній беруть участь представники більшості з 159 країн, що підписали Конвенцію про заборону розробки, виробництва, нагромадження і застосування хімічної зброї та його знищення.

Комісія, яка працює з лютого 1993 року, продовжить розв'язувати конкретні фінансові і технічні проблеми, пов'язані з підготовкою до створення Організації із заборони хімічної зброї. Конвенція з хімічної зброї набере чинності через 180 днів після депозиту 65-ю країною ратифікаційної грамоти. Нині 27 країн її вже ратифікували.

Ровшан АЛІЄВ, «Голос України» (з Баку)

ЧИ НЕ АНЕКДОТ?

АЗЕРБАЙДЖАН останніми роками славиться заколотами. Одні з них недавно придумали власті. Та з'ясовується, пошуки заколотників тривають.

Річ у тім, що, за даними голови об'єднання журналістів «Нове покоління» Ганімат Західова, співробітники органів національної безпеки підозрюють понад 30 журналістів у тому, що вони є співробітниками нелегальної сатиричної газети «Чешме».

Нещодавно заарештовано кореспондента Російського інформаційного агентства «Новини» Азиза Ахмедова. Під час арешту співробітники Міністерства національної безпеки не пред'явили відповідних звинувачень. У Азиза Ахмедова конфісковано дискети з інформацією про порушення прав людини в Азербайджані, а також три при-

2. НЕ ДО РОМАНТИКИ

НАЧАЛЬНИК митниці в ранзі, що начебто відповів, коли приїжджали до армії ці міліції, званих вищого офіцерства, одержує зарплату, що дорівнює зарплаті... міліцейського старшини.

— А це тому, — каже начальник Південного територіального митного управління радник митної служби І-го рангу Микола Салагор, — що держава ніяк не визначається, хто ми: службовці звичайнісного органу управління чи працівники правоохоронного органу? За зарплатою виходить, що ми — чисті управлінці, а за обов'язками й завданнями — правоохоронці...

Микола Михайлович як ніхто усвідомлює, що саме ця служба створює, з одного боку, сприятливі умови для зовнішньоекономічної діяльності країни й приватних осіб, а з другого, — стежить, щоб не порушувалося законодавство.

Скажімо, в Англії близько 40 відсотків державного бюджету поповнюється зусиллями саме митної служби, в деяких інших країнах ця частка ще більша. В Україні чогось нового не винаходили: триланкова система — центральний митний орган, його регіональні управління, митниці з їх постами — існує, успішно діє в багатьох країнах.

З вересня, отже, не існуючу досі ланку — теруправління — створе-

но не тільки в Одесі, а й у Києві, Дніпропетровську, Донецьку, Харкові, Львові, Ужгороді, Сімферополі. Південне — одне з найбільших та найскладніших: до нього входять митні установи Одеської, Миколаївської та Херсонської областей, а це півтора десятка митниць, понад 50 митних постів, до того ж розташовані вони не лише на суходолі, а й на морському та річкових кордонах.

Тобто там, де наразі передбачаються основні джерела поповнення коштів, причому валютними, державного бюджету.

Управління налагоджує зв'язки з місцевими владними структурами, правоохоронними органами, прикордонниками, розташованими в Одесі консульськими установами й торговими представництвами, прагне разом з ними створювати сприятливі умови для зовнішньоекономічної діяльності в областях.

У планах — створення учбового центру, відкриття спеціальної лабораторії, яка безпомилково визначала б, що за товар та якої країни перевозиться за кордон чи ввозиться звідти з-за кордону, організація інформаційно-обчислювального центру, що збирав би й аналізував інформацію про проходження вантажів.

Одеса.

Георгій ВОРОТНЮК.

ЧАС ЗБИРАТИ КАМІННЯ

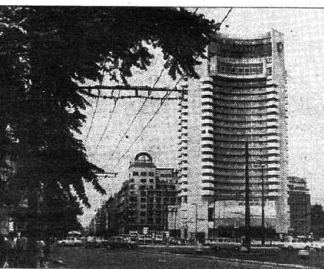
ХОЧА парламентські й президентські вибори в Румунії заплановані на осінь наступного року, рік нинішній уже називають у країні «передвиборним». Зайди й напружа талантишного політичного життя.

Здавалося б, усі крапки над численними «і» розставлено. Біла керма влади — Партія соціальної демократії Румунії (ПСДР). Їй належить лише відносна більшість у парламенті, тому «розклад» результатів минулих виборів змусив її створити альянс з чотирма невеликими партіями, які опозиція вже встигла наректи «націонал-комуністичними».

Опозиція ж робить те, що й мала б робити: критикує уряд і консолідується напередодні майбутніх битв за владу. Втім, у цій діяльності їй заважає розкол у власних лавах. Кожна з восьми партій і десяти непартиїних асоціацій, які входять до опозиційної Демократичної коаліції Румунії (ДКР), претендує на «лінійну» позицію у цьому угрупованні. Оскільки ж і не неважко було передбачити — різні інтереси переможуть, партнери по ДКР полемізують не лише з політичними опонентами, які стоять при владі, а й між собою.

Аналізуючи перспективи наступних виборів, місцеві спостерігачі оглядаються й на пройдений країною

шлях. Зокрема, вони відзначають відсутність якогось «присвітку» в соціально-економічному становищі переміщеного румуна. Така ситуація відлякує виборців, які не бачать суттєвої різниці між правлячими колами і опозицією. І тут на політичну арену може вийти «третя сила», який віддасть свої голоси частини електорату. У Румунії вже називають конкретні політичні угруповання, які прагнуть взяти на себе роль цієї «сили».

Що ж до зовнішньої політики, то тут одним з головних пріоритетів Румунії є вступ до НАТО. Причому

офіційний Бухарест енергійно виступає за те, щоб усі східноєвропейські держави були прийняті до цієї організації одночасно, «без дискримінації». Іншіше, мовляв, з'являється перекос у системі регіональної безпеки (простіше кажучи, Румунія явно поборюється «відстати від поїзда»).

Тепер роблять кроки для поліпшення ситуації. Зокрема, на політичному обрії з'явився план перспектив укладення широкомасштабного румуно-українського договору. Так, перший заступник міністра закордонних справ України Б. Тарасюк, який очолював делегацію нашої держави, що недавно побувала у Бухаресті, щодо перспектив врегулювання територіальних проблем між Румунією і Україною сказав: «У нас склалися враження, що і в уряді, і у парламентських колах Румунії готові закрити це питання і знати будь-які сумніви щодо існуючих кордонів між нашими країнами».

Східна Європа нині живе в часі, коли резерв декларативних побажань «взаєморозуміння і співробітництва» вже вичерпано. Каміня претензій і болотних проблем розкидано більш ніж досить. Тепер його треба збирати...

Володимир САВЦОВ.

Поки що він посміхається

Президент Туреччини Сулейман Демірель, як видно з фотографії, яку ми публікуємо, сповнений оптимізму. Він вважає, що операція проти курдів, яку зараз здійснюють турецька армія і сили безпеки як на території власної країни, так і в Іраку, довго не триватиме: перемога — не за горами. Тим часом надходить повідомлення, що мали б дещо позбавити Президента ентузіазму: партнери серцяються. Зокрема, Великобританія попередила Туреччину, що вона повинна вивести війська з Іраку якомога швидше, інакше у Європарламенті можуть накладати вето на заплановане Анкарою створення митного союзу з ЄС. Бонн погрожує зупинити фінансову допомогу Туреччині загальним обсягом понад сто мільйонів доларів. Офіційно заявив про свою «запеклоість» Вашингтон. Якщо так піде й далі, то Туреччині «світліть» опинитися на самоті. І гаряче аплодуватиме хіба що С.Хусейн, бо турецькі війська винищують курдів — його лютіх ворогів. Імідж С.Деміреля від цього навряд чи зросте.

Про кого говорять

«Ваш хор і оркестр не просто чудові...»

Іспанська преса назвала гастролі Національної опери України сенсаційними

ГАСТРОЛІ оперної, балетної труп, виступи хору та оркестру Національної опери України запам'ятали в багатьох країнах Європи, Америки та Азії. Дебют, як правило, започатковував сталі контакти. Так було в Німеччині, Франції, Швейцарії, Бельгії. Театр стає постійним учасником найпрестижніших європейських музичних фестивалів, зокрема 1993 року з тріумфом виступив на 55-му Міжнародному музичному фестивалі в Страсбурзі (Франція). Трохи раніше вдало дебютував на фестивалі у Вісбодені та Бодензе, а оркестр виконав програму сучасної української музики на «Варшавській осені».

І ось гастролі в Іспанії в рамках програми «Інтермузика-95», яку багато років поспіль проводить відомий в Європі імпресаріо Альфонсо Айхен. Месє він 1976 року одним з перших вивіз нашу оперу до Західної Європи, ознайомив любителів музики Мадрида й Валенсії із «Хованщиною», «Піковими дамою» та «Катериною Ізмайловою». Потім у контактах між театром та іспанським імпресаріо наставла довга перерва, яка заздала головним чином від неприхильної позиції союзного Міністерства культури, котре контролювало й дозувало всі тогочасні виїзди за кордон.

Гастролі розпочалися в Мадриді, в одному з найкращих філармонічних залів Європи «Аудіторіо насьональ», де в першому відділенні прозвучали фрагменти опери «Борис Годунов» М.Мусоргського. Заставили подих, тисячний зал (до речі, жодного вільного місця) слухав монументальне, виразне, гучне звучання хору — таке бездоганне, що глядачі тільки в паузах між частинами дозволяли собі поворухнутися.

У другому відділенні артисти виконали фрагмент з опери «Князь Ігор» О.Бородина. Музика цього стильового забарвлення у чарівному чіткості акустики «Аудіторіо насьональ» звучала особливо соковито й кришталево виразно.

Оплекси не вухали, і диригент змушений був знову стати за пульт. У зал полинула несповторна музика «Молитви» («блаженний день, блаженний час») із опери «Запорожець для Дунаєва» С.Гулака-Артемовського. Треба було бачити зачаровану мажордану, яким виглядало чи не вперше в житті слухачи уривок з української класичної опери...

Так розпочалися наші короткочасні гастролі в Іспанії. Наступного вечора в цьому ж залі звучали малознані в Європі ораторії «Давоид» С.Рахманінова та «Миколай Невський» С.Прокоф'єва, вершини творчості російського симфонізму XX століття.

Оглядаючи газети «АБС» Антоніо Фернандес-Сід писав про перший концерт київських артистів: «Найбільше враження на публіку справила вокальська майстерність, пречудовий стрій та володіння темпою, впевненість і вміння вірно, з легкістю й натхненням виконувати такі складні твори... Яке піднесення! З якою увагою та віддачею переживає хор свій виступ! Яка чудова гармонія скрипкової групи... Хор пречудовий, голо-

си — а їх майже дев'яносто — давний, теплий, блискучий, прекрасного тембрального забарвлення, особливо в низьких групах як чоловічих, так і жіночих... Володимир Кохухар, котрий своїм зовнішнім виглядом та впевненою манерою диригування нагадує відомого італійського диригента Нелло Санти, — безсумнісний майстер, скрупульозний, досконалий знавець своєї справи і тих творів, що виконує, бо вміє тримати увагу всіх слухачів на диригентській паличці і здатний передати як в оркестрі, так і в хорі усю палітру звучання...».

Другу мадридську програму театр показав у двох містах — старовинній Барселоні та Сантьяго де Компостела. Преса назвала гастролі Національної опери України сенсаційними для Іспанії.

Іспанський видавець Антоніо Сарано, який спеціалізується на випуску музичних компакт-дисків та відеофільмів, зауважив:

«Іспанці дуже важко здивувати музичним виконанням, особливо барселонцям, які, здається, чули все краще, чим може писати європейська музична культура. Але те, що продемонстрували сьогодні кияни, розширило наші усталені знання про виконавство. Ваш хор і оркестр не просто чудові, а вишукані. Я не помилюся, коли скажу: це найкращий оперний хор і найкращий оперний симфонічний оркестр, які будь-коли виступали в Іспанії».

П'ятиденні гастролі закінчувалися на півночі Іспанії, у старовинному університетському містечку Сантьяго де Компостела, славному тим, що тут похований один із Христових апостолів Яків. На біс виконали не включені до програми фрагменти із «Запорожець для Дунаєва» та могутній чоловічий хор із «Тараса Бульби» М.Лисенка, які справили справжній фурор. Гадаємо, що з часом у Іспанії в нашому виконанні почують промени класичної української музики.

Ці гастролі були для нас принципово важливі, — сказав директор і художній керівник Національної опери України Анатолій Мокренко. — Успіх концертного виконання оперних вистав розкрив дуже широкі перспективи контактів із зарубіжними глядачами.

Василь ТУРКЕВИЧ.

Київ — Сантьяго де Компостела.

З НАМИ ГОВОРИТЬ ОЛЕГ ОЛЬЖИЧ

НА СИРЦІ в Києві одна з вулиць тепер називається іменем Олега Ольжича. Це талановитий поет, один з керівників Організації українських націоналістів, закатований у фашистському таборі смерті Заксенгаузен.

А нещодавно в цьому ж, Шевченківському, районі відчинила свої двері бібліотека імені О.ОЛЬЖИЧА.

— Наша установа постала у ході відзначення 50-річчя з дня загибелі поета, — розповідає завідувач бібліотечним відділом фундації імені О.Ольжича Олександр Кучерук. — Нині ми поєднали зусилля з Інститутом археографії, який відтепер носить ім'я Михайла Грушевського, і відчинили двері нової книгозбірні, куди можуть звертатися найперше науковці, студенти, молоді дослідники вітчизняної історії й політики. Для них у нас знайдеться багато таких видань, яких не має жодна бібліотека України. Наприклад, ми маємо унікальні газетні й журнальні видання, що вийшли у світ в Німеччині у перший повноцінний період існування там української еміграції. Це і журнал «Арка», й «Рідне слово» тощо. Маємо комплекти газети «Краківські вісті», що виходили в 1939–45 роках, журнал «Розбудова нації» за 1928–34 роки. Серед книжкових видань — твори Уласа Самчука, Івана Баргяного, Юрія Шевельова і, звичайно ж, Олега Ольжича-Кандиби.

У будинку на вулиці Пугачова, 12 незабаром відкриється ще один заклад — Інститут східноєвропейських досліджень. Таким чином,

два поважні дослідні центри та бібліотека складуть цікавий комплекс, де науковці та дослідники зможуть продуктивно працювати. Очевидно, такий збіг не випадковий. О.Ольжич був не тільки політиком, але й визначним вченим. У свій час його запрошували до праці в Гарвардський університет, але молодий науковець віддав перевагу боротьбі за незалежність України.

Наша бібліотека не буде дублювати діяльність Бібліотечного диспозитору, що є в Києві, — продовжує свою розповідь Олександр Кучерук. — Справа в тому, що у нас зосереджується спеціальна література, рідкісні видання дослідницького характеру. Ми збираємо не лише друковані видання, але й рукописи, архіви, кіно та фотодокументи. Хотілося, щоб адрю читачів аудиторії нашої бібліотеки склали молоді дослідники історії та політики. За ними — майбутнє, і вони повинні вивчати минуле без стереотипів та упереджень, об'єктивно підходити до непростих питань боротьби українського народу за свій самостійний шлях розвитку. Але йдуть до нас всі бажаючі. Навколо нової установи вже збилося

певне коло друзів. Це й А.Жуковський з Парижа, і С.Киш з Австралії, й історик-киянин В.Сергієнчук, і професор з Луцька А.Свідзінський, і науковець О.Кузьмінєць та багато інших. Співдиректорами бібліотеки є голова фундації імені О.Ольжича Микола Плав'юк та директор Інституту археографії НАН України Павло Сохань.

Мине час, і читачі нової бібліотеки не тільки сприятимуть вивченню життя О.Ольжича, але й допомогатимуть формуванню у Києві ще однієї наукової книгозбірні, що об'єднає патріотів українців, які живуть не тільки на батьківщині, але й далеко від її кордонів.

В.А.

На знімку: портрет О.Ольжича. Малюнок В.Аліцова.

Спорт

НЕМОВЛЯ, АЛЕ З ХАРАКТЕРОМ

Сьогодні виповнюється один рік Українській баскетбольній асоціації. Ця дуже молода організація, яку очолює Михайло Бродський (до речі, і в нього сьогодні день народження), взяла на свої плечі все тягар клопотів, пов'язаних із провадженням національного чемпіонату серед чоловічих клубів вищої ліги.

Отже, УБА — немовля за віком, але з твердим характером. І має головну мету — зробити все, щоб український баскетбол став провідним і авторитетним у всьому світі.

Звичайно, не все виходить, як то бажують, мають місце й помилки. На жаль, є й такі, кому діяльність асоціації не до душі. Тому її палиці в колеса намагаються астротити. Втім, даремно старяться, адже президент УБА та його однодумці знаходять сили, витримку, енергію і роблять усе для того, щоб баскетбольний корабель України не збочував з узятого курсу. Заради цього вони не шкодують ні коштів, ні здоров'я. І це дає перші позитивні результати.

Слід сказати, що за цей рік баскетбол у багатьох містах країни став напрохуд престижним і популярним видом спорту. Поєдинки національного чемпіонату за участю «Київ-Баскет», «Шахтаря-Аско», «БІПА-Моди», «Азовмашу», «Нафтохімії-Олександрії» перетворюються на яскраві свята.

Фахівці вважають цілком успішним дебют «Київ-Баскет» в турнірі Кубка Європи, де українська команда взяла гору над відомими й авторитетними на континенті клубами з Нідерландів, Німеччини, Швейцарії, Хорватії, а ще й над земляками з «Будівельника». То була чудо-

ва школа досвіду для нашого репрезентанта, який стане в пригоді в наступних міжнародних баталіях.

Шкавний, гадаю, й той факт, що тисячі дитячих команд під оглядом УБА розгрівають міські змагання в різних регіонах України, виборюючи приз видатного українського баскетболіста, олімпійського чемпіона Олександра Волкова. Фінальний турнір, на який з Греції збирається приїхати Волков, пройде у травні в Києві.

А тим часом триває чоловічий чемпіонат. Зіграємо передостанній тур попереднього етапу: «Азовмаш» — «Нафтохім» — 110:95, 123:117, «Шахтар» — ЦСК-Меркурій — 121:112, 148:95, СК «Миколаїв» — «Будівельник» — 113:138, 121:131, «БІПА-Мода» — «Київ-Баскет» — 95:117, 96:114.

	І	В	П	Р/О	О
Будівельник	46	42	4	5606-4466	88
Шахтар	46	36	10	5239-4587	82
Київ-Баскет	44	34	10	4987-4304	78
БІПА-Мода	46	27	19	4960-4556	73
СК Миколаїв	44	24	20	4634-4391	68
ЦСК-Меркурій	46	20	26	4545-4831	66
Азовмаш	46	11	35	4583-5385	57
Нафтохім	46	10	36	4425-4929	56

А сьогодні та завтра (початок матчів о 19.00 та 16.00) в київському спорткомплексі «Мірадан» пропущені матчі з СК «Миколаїв» згірає «Київ-Баскет».

Віктор БРАНЦЬКИЙ.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.

Видавець — Президія Верховної Ради України.

252019, м. Київ-19,

вул. М. Грушевського, 5.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДІЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:

252047, Київ-47,

вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54;

відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62;

• Рукописи не повертаємо.

• Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КІП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодач.

• Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

• За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською й російською мовами. Індекс 60955. Тираж 521439.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0. Зам. 0311063.